

Datum
2012-11-29Dnr/Beteckning
TSG 2012-801Ert datum
2012-09-05Er beteckning
S2012/5994/PBBKopia till
Trafikverket
781 87 BorlängeSocialdepartementet
registrator@social.ministry.se
s.pbb@social.ministry.se

Remissvar - Förslag till ändringar i plan- och bygglagen (2010:900) samt plan- och byggförordningen (2011:338)

Transportstyrelsen vill lämna följande synpunkter på rubricerad remiss.

Om förslag till ändringar i plan- och bygglagen (2010:900 PBL) och ändringar av plan- och byggförordningen (2011:338 PBF) i 1, 6 och 9 kap.

Transportstyrelsen har inga synpunkter på föreslagna förändringar i PBL och PBF rörande sanktionsregler och sanktionsavgifter.

Om förslag till ändringar i plan- och bygglagen (2010:900 PBL) och ändringar av plan- och byggförordningen (2011:338 PBF) i 10 kap. 6 och 7 §§

Remissen

I läsanvisningarna anges att Boverket tidigare har framfört att det är lämpligt att till Trafikverket överföra föreskrifträtten för järnvägar inklusive järnvägstunnlar vad gäller kraven i PBF 3 kap. 7–10 §§ och 13 §.

I anvisningarna framhålls också, att föreskrifträtten rimligen ska för *järnvägar* och *järnvägstunnlar* hanteras på samma sätt som vägar och vägstunnlar. Enligt förslaget överförs föreskrifträtten till Trafikverket när det gäller järnvägar och till Transportstyrelsen när det gäller järnvägstunnlar.

Transportstyrelsens ståndpunkt

Transportstyrelsen har tidigare uppmärksammat regeringen på dagens splittrade ansvar vad gäller bemyndiganden att meddela föreskrifter avseende vägar och byggnadsverk inom väg- och järnvägsområdet, hamnområden samt flygplatsanläggningar. De två senare är inte så omfattande, men bidrar till att belysa den splittrade bilden. Se bilaga med lagstiftning och bemyndiganden mera i detalj.

Idag är det tre myndigheter involverade att meddela föreskrifter inom väg- och järnvägsområdet.

- Transportstyrelsen föreskriver om utformning av vägtunnlar enligt PBF och tunnelsäkerhetslagen samt meddelar föreskrifter enligt vägmärkesförordningen om utformning av vägmärken med bl.a. materialkrav avseende ytskikt hos vägmärken.
- Trafikverket föreskriver om utformning av vägar inkl. broar och väganordningar/-utrustning såsom bl.a. utformning av stolpar till vägmärken.
- Boverket föreskriver idag om järnvägar och järnvägstunnlar

Regeringens förslag innebär ett steg i rätt riktning och minskar antalet myndigheter som meddelar föreskrifter inom väg- och järnvägsområdet.

Transportstyrelsen utövar tillsyn av såväl vägar och vägtunnlar. Vad gäller tunnlar och tunnelsäkerhet så är föreskriftsbemyndigandet och tillsynsansvaret är samlat, medan tillsynsansvaret för väg ligger på Transportstyrelsen och föreskriftsbemyndigandet vad gäller utformning för säkra vägar ligger på Trafikverket. Detta är olyckligt eftersom Trafikverket som väghållare både meddelar föreskrifterna och tillämpar desamma.

Transportstyrelsen är utifrån sitt uppdrag är organiserad för att arbeta med föreskrifter med juridisk kompetens och teknisk kompetens i samverkan, då regelskrivning är en av kärnverksamheterna.

Transportstyrelsen anser att myndigheten bör få ett samlat bemyndigande att föreskriva om grundläggande krav för ***vägar, järnvägar och väg- och järnvägstunnlar, broar samt anordningar som hör till dessa***, enligt 3 kap. 7-10 och 13 §§ PBF.

Konsekvenser

En justering av bemyndiganden för att meddela föreskrifter enligt ovan skulle renodla ansvar och bidra till att skapa:

- Ökad tydlighet kring roller och ansvar, föreskrivande/tillämpande organisation, inom transportinfrastrukturområdet.
- Tydlighet och enhetlighet mot omvärlden vad gäller grundläggande/väsentliga krav för samma slags infrastruktur/byggnadsverk inom olika trafikslag.
- Effektivitet kring förmedlandet av nationella regler för infrastruktur och byggnadsverk .
- Att regelutgivning för broar och tunnlar inom väg och järnvägsområdet rationaliseras, då samma kompetenser inte behöver finnas inom två myndigheter.

Om ett samlat bemyndigande blir aktuellt behöver Transportstyrelsen bygga upp en organisation som är kompetent att föreskriva om väg- och järnvägsinfrastruktur samt broar och tunnlar. Transportstyrelsen saknar idag vissa nyckelkompetenser. Synergieffekter förutses dock, då utveckling och förvaltning av regler för väg- och järnvägsinfrastruktur inkl. broar och tunnlar, delvis kräver samma slags nyckelkompetenser.

Transportstyrelsen behöver komplettera sin organisation med ytterligare nyckelkompetenser/några specialister även om ”bara” ett ändrat bemyndigande blir aktuellt, enligt regeringens förslag d.v.s. att myndigheten, utöver vägtunnlar också ska föreskriva om järnvägstunnlar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Staffan Widlert. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog Birgitta Hermansson, väg- och järnvägsdirektör, Ann Heljeback, enhetschef trafik och infrastruktur, Anna-Karin Bergström, sektionschef vägtrafik, Åke Larsson, trafiksäkerhetsexpert och Maria Marton, utredare sektion vägtrafik, den senare föredragande.

Staffan Widlert

Bilaga

Lagstiftning och bemyndiganden mera i detalj

Infrastruktur väg och vägtunnlar

Tunnlar

Transportstyrelsen har idag ett bemyndigande meddela föreskrifter kopplat till PBF 10 kap. 7 § för vägtunnlar.

Transportstyrelsen har bemyndigande att *meddela föreskrifter och utöva tillsyn* kopplat till tunnelsäkerhetslagen (2006: 418) och tunnelsäkerhetsförordningen (2006:421).

Vägar inkl. broar

Trafikverket har idag bemyndigade att *meddela föreskrifter* för vägar enligt plan- och bygglagen (2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338).

Transportstyrelsen har bemyndigande att *utöva tillsyn* enligt vägsäkerhetslagen (2010: 1362) och vägsäkerhetsförordningen (2010: 1367).

Infrastruktur järnväg och järnvägstunnlar

Boverket har idag bemyndigande att föreskriva om järnvägar och järnvägstunnlar.

Inom järnvägsområdet har Transportstyrelsen ett antal bemyndiganden att meddela föreskrifter. Av särskilt intresse i detta ärende är följande lagrum i 2 kap. järnvägsförordningen (2004:526).

5 § tredje stycket. ”Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om övriga villkor för projektering, byggnation, ombyggnation, modernisering, drift, underhåll och brukande av järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon.

6 § Varje delsystem och varje däri ingående komponent som är nödvändig för driftskompatibilitet ska uppfylla de väsentliga krav som anges i bilaga III till direktiv 2008/57/EG om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen.

7 § Varje delsystem skall överensstämma med de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet och med de andra krav i fråga om projektering, byggnation, ombyggnation, modernisering, drift och underhåll eller brukande som Transportstyrelsen föreskriver.

8 § Kontroll samt bedömning av överensstämmelse och lämplighet enligt 2 kap. 9 och 10 §§ järnvägslagen (2004:519) skall göras i enlighet med

förfaranden som föreskrivs i de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet som anges i 5 § och med relevanta europeiska specifikationer.

Innan det finns en tillämplig och offentliggjord teknisk specifikation för driftskompatibilitet eller för det fall ett visst delsystem helt eller delvis undantagits från tillämpning i antagna tekniska specifikationer för driftskompatibilitet, skall Transportstyrelsen upprätta en förteckning över de tekniska föreskrifter, standarder och specifikationer som skall användas för att uppfylla de väsentliga kraven. I förteckningen skall specifikationerna anges uppdelade per delsystem. Transportstyrelsen skall överlämna förteckningen till övriga medlemsstater inom EES, till Schweiz och till Europeiska gemenskapernas kommission.

Infrastruktur luftfart/flygplatser

Boverket har bemyndigande att meddela föreskrifter för byggnadsverk (broar, tunnlar, mm) inom flygplatsområdet.

Trafikverket har bemyndigande att meddela föreskrifter som rör fordonsvägar inom flygplatsområdet.

Infrastruktur sjöfart/hamnar

Boverket har bemyndigande att meddela föreskrifter för byggnadsverk i hamnar, (broar, tunnlar, kajkonstruktioner).